

W drugiej części tomu pierwszego P. Moulonguet podaje rozpoznanie anatomo-kliniczne schorzeń sutka, opisując 1) zakażenia ostre i przewlekłe (mastitis acuta, chronica, galaktocele, gruzlica sutka); 2) zmiany dystroficzne sutka, przerost sutka, stwardnienie sutka, torbiele, tłuszczak gruczolakowaty przedłużenia pachowego sutka; 3) nowotwory sutka do brotliwe (gruczolak i gruczolako-włóknjak, nowotwory heterotopowe sutka, bardzo rzadkie, nowotwory mieszane, przypominające bądź podobne ślinianek, bądź kostniakogruczolaki, bądź twory epidermoidalnogruczolowe. nowotwory rosnące w kanalikach (ich objaw krwotok z brodawki), które należą do rodzaju tworów nabłonikowo-łącznotkankowych do brotliwych, mogą jednak niekiedy stać się złośliwymi; wśród złośliwych wymienia autor gruczolako-mięsaka, mięsaka, chorobę Pageta, raka, raka śluzakowatego, kolloidowego, oblaka; 4) w ostatnim rozdziale wreszcie opisuje autor martwicę tłuszczową (cytostéatonécrose pré mammaire), którą warto znać już choćby z tej przyczyny, że uderzająco naśladując raka stała się przyczyną niepotrzebnych zniekształceń. Wyjaśnić sprawę może jedynie zbadanie bioptyczne, które uwydatnia jej cechy histologiczne różniące ją od raka.

Les diagnostics anatomo-cliniques de P. Lecène recueillis par ses élèves. II **Appareil génital de la femme.** Première partie par P. Moulonguet et S. Dobkevitch. Str. 286. Masson & Cie Editeurs. Paryż 1931. Cena 75 fr. fr.

Na treść drugiego tomu składa się w pierwszej części opis zmian chirurgicznych sromu, krocza i pochwy. Nasamprzód opracowane są 1) zmiany mechaniczne (pęknięcie krocza, wypadnięcie i przepukliny pochwo-we), potem 2) zmiany zapalne (ostre, przewlekłe, gruzlica gruczołu Bartholina, słońowatość sromu), 3) zmiany dystroficzne (marskość sromu, leukoplazja, choroba Bowena), 4) zmiany nowotworowe do brotliwe i 5) złośliwe. Drugą część tomu zajmują zmiany macicy i przydatków: 1) ciąża ektopowa (trąbkowa, brzuszna, jajnikowa), 2) powikłania poronienia (prze-dziurawienie macicy, zatrzymanie resztek łożyska), 3) zakażenie rzeżączkowe, 4) inne zakażenia maciczno-przydatkowe, 5) zmiany zakaźne jajnika, 6) gruzlica macicy i przydatków oraz kiła narządów rodnych, 7) skręt przydatków.

Omówione tomy dzieła odczytuje się z prawdziwym zadowoleniem; przykuwają czytelnika, bo temat ujęty jest w sposób nie nużący; styl i język jest żywy; już pod tym względem różni się omawiany podręcznik od typu tego rodzaju książek. Liczne ilustracje, pochodzące ze zbioru P. Lecène'a, podnoszą jeszcze nieprzeciętną wartość książki. Umożliwienie wydania dzieła w tak ozdobnej szacie jest niepospolitą zasługą wydawców Masson & Cie.

K. Bross.